

213

Besluit van 8 mei 1989, houdende aanwijzing van soorten van inrichtingen als bedoeld in de artikelen 1, tweede lid, en 31, vierde lid, van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Verkeer en Waterstaat van 24 augustus 1988, nr. RJW 59553, Hoofddirectie van de Waterstaat, Hoofdafdeling Bestuurlijke en Juridische Zaken, gedaan in overeenstemming met Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer;

Gelet op de artikelen 1, tweede lid, en 31, vierde lid, van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Stb. 1981, 573);

De Raad van de Waterstaat gehoord;

De Raad van State gehoord (advies van 28 december 1988, nr. W.09.88.0468);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Verkeer en Waterstaat van 25 april 1989, nr. RJW 23404, Hoofddirectie van de Waterstaat, Hoofdafdeling Bestuurlijke en Juridische Zaken, uitgebracht in overeenstemming met Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel I

Het besluit van 4 november 1983 (Stb. 577) wordt gewijzigd als volgt:

1. Aan artikel I worden na onderdeel i negen onderdelen toegevoegd, luidende:

- j. zeefdrukkerijen;
- k. fotografische bedrijven die laboratoria hebben met een productiecapaciteit van meer dan 20 000 m² papier per jaar, uitgaande van 2 500 bedrijfsuren per jaar;
- l. textielveredelingsbedrijven;
- m. bedrijven die backinglagen op tapijt aanbrengen;
- n. algemene, academische en categorale ziekenhuizen;
- o. geïntegreerde laboratoria die meer dan 10 000 m³ afvalwater per jaar lozen en analytische laboratoria;
- p. houtreinigingsbedrijven;

- q. bedrijven die meer dan 1 000 personenauto's per jaar deconserveren;
- r. motorrevisiebedrijven.

2. Na artikel I wordt een artikel toegevoegd, luidende:

Artikel IA

Artikel I is niet van toepassing op inrichtingen waaruit alleen afvalwater van huishoudelijke aard wordt geloosd.

Artikel 2

Dit besluit treedt in werking met ingang van de tweede dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden verzonden aan de Raad van State.

's-Gravenhage, 8 mei 1989

Beatrix

De Minister van Verkeer en Waterstaat,
N. Smit-Kroes

Uitgegeven de *twintigste* juni 1989

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

NOTA VAN TOELICHTING

Bij koninklijk besluit van 4 november 1983 (Stb. 577) is uitvoering gegeven aan de in artikel 1, tweede lid, tweede volzin, van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (WVO) gegeven mogelijkheid om bij algemene maatregel van bestuur soorten van inrichtingen aan te wijzen die voor lozingen van afvalstoffen, verontreinigende of schadelijke stoffen met behulp van een werk dat op een ander werk is aangesloten een vergunning op grond van de WVO behoeven (Amvb-inrichtingen).

De bedoelde soorten van inrichtingen zijn tevens aangewezen in de zin van artikel 31, vierde lid, WVO.

Voor lozingen uit deze inrichtingen die reeds voor de inwerkingtreding van de WVO plaatsvonden en op grond van artikel 31, derde lid, WVO ex lege van een (fictieve) vergunning waren voorzien, dient sindsdien ook daadwerkelijk een vergunning aangevraagd te worden. Het besluit is op 1 januari 1984 in werking getreden.

De belangrijkste aanleiding voor het opnemen van deze materie in de WVO vormde de totstandkoming van de Overeenkomst inzake de bescherming van de Rijn tegen chemische verontreiniging (Trb. 1977, 32) en de EG-richtlijn (76/464/EEG van 4 mei 1976) betreffende verontreiniging veroorzaakt door bepaalde gevaarlijke stoffen die in het aquatisch milieu van de Gemeenschap worden geloosd (Pb. no. L 129/23). De overeenkomst en de richtlijn gaan er vanuit dat ook voor de lozing van de zogenaamde «zwarte en grijze lijst»-stoffen op rioleringen en zuiveringstechnische werken een vergunning nodig is.

In de toelichting op het besluit is voorts aangegeven dat de aanwijzing van inrichtingen vanwege de grote aantallen bedrijven, die in aanmerking komen, gefaseerd zal geschieden. Het uitgangspunt voor aanwijzing in de eerste fase is de aard van de bij de bedrijven vrijkomende afvalstoffen geweest.

Tevens is in de afweging het feit betrokken dat nog studies naar bepaalde categorieën van inrichtingen nodig waren met het oog op de te treffen saneringsmaatregelen. Tenslotte speelde ook het totaal aantal bedrijven binnen een categorie een rol. Dit laatste met name vanwege de te verwachten bestuurlijke lasten.

De in het besluit genoemde inrichtingen zouden volgens de toelichting in een tweede fase kunnen worden uitgebreid met:

- j. (foto-)grafische industrie;
- k. textiel fabrieken;
- l. ziekenhuizen;
- m. laboratoria.

Nader onderzoek zou verricht moeten worden ten aanzien van garagebedrijven, tectyleerbedrijven, deconserveringsbedrijven, accubedrijven, (verf-)sputinrichtingen en poetsdoekwasserijen.

Een onbepaalde aanwijzing van al deze categorieën zou vele duizenden bedrijven vergunningplichtig maken. Het is dan ook wederom geboden hierin een selectie te maken. Daarbij zijn de hierboven genoemde criteria voor aanwijzing in de eerste fase ook bij de onderhavige aanwijzing gehanteerd.

Voorts is rekening gehouden met het feit dat in de nabije toekomst in de WVO de mogelijkheid zal worden geopend van het stellen van algemene regels. Deze regels zouden vooral kunnen gelden voor de kleinere bedrijven, zoals garages en tandartspraktijken. Hierbij gaat het veelal om grote aantallen bedrijven. Bepaalde categorieën bedrijven lenen zich vanwege de aard en omvang van de lozingen of de toegepaste processen evenwel minder goed voor het stellen van algemene regels. Hetzelfde geldt voor grotere bedrijven van enige andere categorieën. In deze gevallen verdient vergunningverlening met op de maat van een bedrijf toegesneden vergunningsvoorschriften de voorkeur.

Deze benadering wordt ondersteund door de resultaten van een in opdracht van Rijkswaterstaat verricht onderzoek naar de werking van de eerste fase van de Amvb-inrichtingen. Uit dit onderzoek is gebleken dat de waterkwaliteitsbeheerders het wenselijk achten de voorgenomen categorieën WVO-vergunningplichtig te maken, doch daarbij het gebruik maken van algemene regels waar mogelijk zouden toejuichen. Met deze bevindingen is bij het onderstaande rekening gehouden. Op basis van de hierboven genoemde criteria wordt in de tweede fase tot aanwijzing gekomen van de in artikel 1, eerste lid, van het onderhavige besluit genoemde categorieën van inrichtingen. Hierbij dient nog te worden opgemerkt, dat uit bovenvermeld onderzoek tevens is gebleken dat de waterkwaliteitsbeheerders voor een niet gering aantal bedrijven de op grond van de letterlijke tekst van de Amvb-inrichtingen vereiste vergunning niet hebben verleend vanwege het feit dat deze bedrijven slechts afvalwater van huishoudelijke aard lozen. Gezien de aan het besluit ten grondslag liggende regelgeving in EG-verband is het ook nooit de bedoeling geweest om de sanering van afvalwater van huishoudelijke aard te bevorderen. Een en ander is aanleiding geweest om in het voorliggende besluit een bepaling op te nemen inhoudende dat bedrijven welke alleen afvalwater van huishoudelijke aard lozen, niet onder de werking van het besluit vallen. Dit geldt zowel voor bedrijven van de nieuw aangewezen categorieën als voor nieuwe bedrijven vallend onder de eerste fase van de aanwijzing.

Voor de indirecte lozingen afkomstig uit de in het onderwerpelijke besluit aangewezen soorten van inrichtingen zal voortaan een WVO-vergunning aangevraagd moeten worden, op welke aanvraag de procedure van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Stb. 1979, 442) van toepassing is.

Ten aanzien van die inrichtingen die reeds indirect lozen op het tijdstip van inwerkingtreden van het onderhavige besluit, is in artikel 31a van de WVO een overgangsbepaling opgenomen. Binnen één jaar na genoemd tijdstip dient een vergunning te zijn aangevraagd. Wanneer voor de betreffende lozing reeds een gemeentelijke vergunning is verleend, is het tweede lid van artikel 31a, WVO van toepassing. Een gemeentelijke vergunning wordt dan voor de toepassing van de WVO als een WVO-vergunning aangemerkt mits deze vergunning binnen een jaar na inwerkingtreding van dit besluit is overgelegd aan de bevoegde waterkwaliteitsbeheerder. In geval voor de datum van inwerkingtreding van het besluit een vergunningaanvraag bij de gemeente is ingediend, waarop nog niet is beschikt, zal op deze aanvraag moeten worden beschikt door de desbetreffende kwaliteitsbeheerder. In een dergelijke situatie ligt het voor de hand dat de gemeente de aanvraag met de daarop betrekking hebbende stukken – onder mededeling aan de aanvrager – doorzendt aan de bevoegde kwaliteitsbeheerder.

De hier weergegeven overgangsregeling gaat uit van gemeentelijke vergunningen die als adequaat worden ervaren. Voorzover dit niet het geval is, is de waterkwaliteitsbeheerder bevoegd de vergunning «ex lege» ambtshalve te wijzigen.

Uit het vorenstaande zal overigens duidelijk zijn geworden dat tengevolge van de vergunningplicht voor de in dit besluit aangewezen soorten van inrichtingen de in de praktijk bestaande aansluitverordeningen alsmede de gemeentelijke lozingsverordeningen aanpassing zullen behoeven.

Indien gemeenten hun lozingsverordening gebaseerd hebben op de model-lozingsverordening riolering 1986 van de Vereniging van Nederlandse gemeenten, is daarin al met uitbreiding van de soorten van inrichtingen rekening gehouden. Aanpassing van de verordening is in dat geval niet absoluut noodzakelijk, maar voor de duidelijkheid wel gewenst.

Voor wat betreft de inrichtingen die thans nog over een «fictieve» vergunning als bedoeld in artikel 31, derde lid, van de WVO beschikken, ligt de situatie met betrekking tot de periode waarbinnen vergunning

gevraagd moet worden enigszins anders. Ingevolge het vierde lid van genoemd wetsartikel zullen deze inrichtingen binnen één jaar na plaatsing van het onderwerpelijke besluit in het Staatsblad een vergunningaanvraag in moeten dienen.

Ook op de onderwerpelijke vergunningaanvraag is de procedure van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne van toepassing.

Artikelsgewijze toelichting

Ter nadere toelichting kan het volgende worden vermeld.

Artikel 1.1

ad j. en k. zeefdrukkerijen, respectievelijk fotografische bedrijven die laboratoria hebben met een productiecapaciteit van meer dan 20.000 m² papier per jaar, uitgaande van 2 500 bedrijfsuren per jaar.

In de toelichting bij het besluit van 4 november 1983, Stb. 577 is aangegeven dat de in dit besluit genoemde categorieën van inrichtingen in een tweede fase uitgebreid zouden kunnen worden met onder andere de categorie: (foto-)grafische industrie.

Voor wat betreft de fotografische industrie is in de aanwijzing in het onderhavige besluit voorzien door toevoeging aan artikel I van onderdeel k: fotografische bedrijven die laboratoria hebben met een productiecapaciteit van meer dan 20 000 m² papier per jaar, uitgaande van 2 500 bedrijfsuren per jaar.

Binnen de categorie grafische industrie kan onderscheid worden gemaakt tussen de volgende druktechnieken: diepdruk, zeefdruk, offset en hoogdruk.

Diepdrukkerijen met eigen cilindervervaardiging vallen reeds onder de inrichtingen die in de eerste fase zijn aangewezen en wel onder de categorie van inrichtingen die oppervlakken van materialen behandelen.

Bij diepdrukkerijen zonder eigen cilindervervaardiging, offset en hoogdruk gaat het om enkele duizenden inrichtingen waarbij relatief weinig verontreinigende stoffen met het afvalwater vrijkomen. Deze categorieën worden derhalve niet aangewezen.

Het zeefdrukprocédé wordt in meer bedrijfstakken dan alleen de grafische gebruikt. Voorbeelden hiervan zijn: de textielindustrie, de printplaten-industrie en emailleerbedrijven.

Bij zeefdrukkerijen kunnen, ongeacht de bedrijfstak waartoe deze behoren, in het afvalwater dat ontstaat bij het reinigen van de drukvormen potentiële zwarte lijst-stoffen en zware metalen vrijkomen. Aanwijzing van deze categorie is om die reden gewenst. Onder deze categorie vallen in hoofdzaak de bedrijven, die gerekend kunnen worden tot de groep «zelfstandige zeefdrukkerijen» (bedrijven die hun capaciteit en vakmanschap aan derden verkopen). Bedrijven, waarbij zeefdruk onderdeel uitmaakt van andere industriële processen vallen veelal reeds via andere aangewezen categorieën onder de WVO.

ad l. textielveredelingsbedrijven.

In de textielindustrie zijn vooral veredelingsprocessen vervuilend. Dit rechtvaardigt aanwijzing van textielveredelingsbedrijven. Het gaat daarbij om die industriële bedrijven die bewerkingen van vezels, lonten, garen en stoffen uitvoeren, te onderscheiden in onder andere bleken, verven, drukken, impregneren, coaten en appreteren. Een en ander tot aan het stadium van het gereede doek. Bewerkingen na dit stadium worden hier derhalve niet onder begrepen.

ad m. bedrijven die backinglagen op tapijt aanbrengen.

Deze categorie zal deels samenvallen met die onder 1 vanwege de uitvoering van textielveredelingsprocessen.

ad n. algemene, academische en categorale ziekenhuizen.

Categorale ziekenhuizen zijn ziekenhuizen die de behandeling van patiënten met specifieke aandoeningen of ziekten dan wel van een bepaalde categorie patiënten verrichten. Hiertoe worden niet gerekend psychiatrische ziekenhuizen, inrichtingen voor zwakzinnigen en verpleegtehuizen.

ad o. geïntegreerde laboratoria die meer dan 10 000 m³ afvalwater per jaar lozen en analytische laboratoria.

Onder deze geïntegreerde laboratoria kan men rekenen universiteitslaboratoria en laboratoria van onderzoeksinstituten. In die gevallen waarin de hoeveelheid van dit afvalwater niet exact bepaald kan worden zal de installatie van een watermeter uitkomst kunnen bieden. Analytische laboratoria zijn laboratoria waar wisselende typen monsters voor chemische analyses worden behandeld (zoals handelslaboratoria, adviesbureaus met laboratorium, keuringsdiensten van waren en dergelijke). Niet hiertoe worden gerekend tandtechnische laboratoria en laboratoria voor instellingen van middelbaar onderwijs. Emissies vanuit kleinere laboratoria zullen veelal reeds vallen onder in de eerste fase aangewezen bedrijven. Wellicht zullen op dit punt in de toekomst algemene regels kunnen worden geformuleerd.

ad p. houtreinigingsbedrijven.

Hieronder worden verstaan bedrijven die verf- en laklagen van houten voorwerpen verwijderen met behulp van een chemische behandeling.

Uit het meergenoemde onderzoek naar de werking van de eerste aanwijzing van categorieën van WVO-vergunningplichtige inrichtingen blijkt dat sommige beheerders deze bedrijven al onder de categorie «bedrijven die oppervlakken van materialen behandelen» hebben begrepen en derhalve vergunningen hebben verleend. Aangezien de omschrijving van de categorie op dit punt blijkbaar ruimte voor interpretatie biedt, is het – de schadelijkheid van de vrijkomende stoffen in acht genomen – voor de duidelijkheid gewenst deze bedrijven aan te wijzen.

Derhalve wordt de onderhavige categorie nu voor alle duidelijkheid expliciet aangewezen.

ad q. bedrijven die meer dan 1 000 auto's per jaar deconserveren.

Deconservering van auto's vindt bij een groot aantal bedrijven plaats (circa 1 400 bedrijven). Veelal gebeurt dit op kleine schaal en gaat het per bedrijf slechts om kleine aantallen per jaar. Individuele vergunningverlening lijkt in die situaties niet doelmatig. Veeleer zal gedacht moeten worden aan het opstellen van algemene regels.

In een beperkt aantal gevallen, waar centraal deconservering plaats vindt, lijkt vergunningverlening aan individuele bedrijven het meest aangewezen middel. Als grens wordt in dit besluit 1 000 auto's per jaar gehanteerd.

ad r. motorrevisiebedrijven.

Het gaat hier om bedrijven die specifiek zijn gericht op de revisie van voer- en vaartuigmotoren. Bij deze revisie worden met name voor ontvettingsdoeleinden chloorhoudende koolwaterstoffen toegepast.

Tenslotte kan nog worden opgemerkt dat het in de bedoeling ligt op korte termijn bedrijven aan te wijzen die zuurstofbindende stoffen met een vervuilingwaarden van 5 000 inwonerequivalenten of meer lozen, alsmede bedrijven die meer dan 500 m³ afvalwater per dag lozen. Deze lozingen kunnen namelijk het doelmatig functioneren van zuiveringstechnische werken negatief beïnvloeden (bijvoorbeeld door plotselinge pieklozingen). Via het stellen van voorschriften zouden deze negatieve effecten voorkomen kunnen worden.

Bij wet van 23 december 1988, Staatsblad 1988, 658, houdende enige wijzigingen van de WVO en de Grondwaterwet is het mogelijk gemaakt om voorschriften aan een vergunning ingevolge de WVO te verbinden, welke strekken tot bescherming van het belang van een doelmatige werking van zuiveringstechnische werken. Deze wetswijziging is per 1 januari 1989 in werking getreden.

Artikel 1.2

Afvalwater van huishoudelijke aard is afvalwater dat – net zoals bij huishoudens – vrijkomt bij het gebruik en onderhoud van sanitair en keukens.

Deregulering

Het ontwerp is getoetst aan de hand van de vragenlijst behorende bij de Aanwijzingen inzake de toetsing van wetsontwerpen. De dereguleringsstoets levert het volgende beeld op.

Hoewel het onderhavige besluit slechts een beperkte uitbreiding van regelgeving inhoudt, zullen naar verwachting in totaal ongeveer 1 300 inrichtingen vergunningplichtig worden.

Voor de betrokken overheden en bedrijven brengt dit bestuurlijke en financiële lasten met zich.

Regeling van deze materie is evenwel noodzakelijk in verband met de hierboven vermelde verplichting in EG-verband om lozingen van «zwarte en grijze lijst»-stoffen op de riolering en zuiveringstechnische werken ook vergunningplichtig te maken.

Bij wijziging van de WVO in 1981 is er voor gekozen deze vergunningplicht voor bepaalde lozingen in de WVO op te nemen.

Geschat wordt, onder andere op basis van het meergenoemde onderzoek, dat de WVO-vergunningverlening op grond van een tweede aanwijzing voor de beheerders gezamenlijk een extra inzet van 15 à 30 mensjaar zal vereisen. Dit lijkt geen onoverkomelijk bezwaar.

Bepaalde bedrijven zullen naar aanleiding van hun aanvraag in de te verlenen WVO-vergunning een saneringsverplichting krijgen opgelegd. Hierbij zal het geldende beleid bepalend zijn. Dit houdt in dat lozingen van zwarte lijst-stoffen met de beste bestaande technieken en lozingen van grijze lijst-stoffen met de best uitvoerbare technieken zullen moeten worden gesaneerd. Deze bedrijven zijn hiermee in een gelijke positie als bedrijven die deze stoffen rechtstreeks op oppervlaktewater lozen. De kosten die hieruit voor bedrijven voortvloeien zijn vanuit het oogpunt van water- en milieubeheer derhalve te verantwoorden, ja zelfs noodzakelijk.

De bestuurslasten voor de betrokken overheden betreffen in het bijzonder de vergunningverlening en de handhaving.

Naar verwachting zullen de betrokken overheden de extra werkdruk met een geringe uitbreiding van het bestaande apparaat kunnen opvangen. In dit verband zal ook de regeling in artikel 31a, tweede lid, WVO in een aantal gevallen soelaas kunnen bieden. Voor de gemeenten kan een en ander daarentegen juist een verlichting van taken betekenen.

De Minister van Verkeer en Waterstaat,
N. Smit-Kroes